

بسمه تعالی

پروژه امتیازی درس طراحی سیستم های دیجیتال

ترم بهار 1402-1403

دانشجو: فرید محمودزاده

شماره دانشجویی: 401106493

استاد: دکتر امین فصحتی

هدف پروژه

در این پروژه قصد داریم با استفاده از زبان برنامه نویسی Verilog یک پردازنده آرایه‌ای 512 بیتی طراحی کنیم که از 3 بخش زیر تشکیل شده است.

- یک رجیستر فایل با قابلیت ذخیره سازی 4 آرایه 512 بیتی با نام های $A1$ تا $A4$
 - یک واحد ریاضی که قابلیت انجام ضرب و جمع را دارا باشد. ورودی این واحد ریاضی $A1$ و $A2$ و خروجی کم ارزش آن در $A3$ و پر ارزش آن در $A4$ است.
 - دارای یک حافظه با عمق 512 و عرض 32 بیت. این پردازنده امکان بارگذاری/ذخیره سازی 16 خانه پشت سر هم از حافظه را دارا است.
- همچنین این پردازنده دارای 4 دستور زیر است.
- بارگذاری از حافظه در یکی از ثبات‌ها
 - ذخیره سازی از یکی از ثبات‌ها به حافظه
 - جمع واحد ریاضی
 - ضرب واحد ریاضی

وریلاگ

از آنجا که این برنامه از 3 بخش تشکیل شده ابتدا ماژول مربوطه به هر بخش را پیاده‌سازی و سپس با استفاده از بخش‌های مختلف آن ماژول کلی را پیاده می‌کنیم.

در آخر برای اطمینان از صحت عملکرد مدار، یک ماژول تحریک برای آن طرح می‌کنیم.

:Register File

شکل کلی ماژول به صورت زیر است، در ادامه آن را بررسی می‌کنیم.

```
module REGISTER_FILE (  
    input clk, reset,  
    input [511:0] data_in_1, data_in_2,  
    input [1:0] r_reg,  
    input [1:0] w_reg_1, w_reg_2,  
    input w_enable_1, w_enable_2,  
    output [511:0] data_out,  
    output [511:0] A1, A2, A3, A4  
);  
  
    reg [511:0] regs [0:3];  
    assign A1 = regs[0];  
    assign A2 = regs[1];  
    assign A3 = regs[2];  
    assign A4 = regs[3];  
    assign data_out = regs[r_reg];  
  
    always @(negedge clk) begin  
        if(reset) begin
```

```

        regs[0] <= 0;

        regs[1] <= 0;

        regs[2] <= 0;

        regs[3] <= 0;

    end

    else begin

        if (w_enable_1)

            regs[w_reg_1] <= data_in_1;

        if (w_enable_2)

            regs[w_reg_2] <= data_in_2;

        end

    end

end

endmodule

```

در ورودی ها و خروجی ها که در ابتدای ماژول مشخص اند دقت داشته باشید که چون در پردازندهمان 4 ثبات داریم، به 2 بیت برای مشخص کردن ثبات مورد نظر نیاز داریم و به همین دلیل r_reg (ثباتی که می‌خواهیم از آن بخوانیم) و w_reg_1 و w_reg_2 (ثبات‌هایی که می‌خواهیم روی آن‌ها بنویسیم) 2 بیتی هستند و به ترتیب این دو بیت از 0 تا 3، ثبات‌های A1 تا A4 را مشخص می‌کنند.

نوشتن در ثبات‌ها و همچنین ریست کردنشان (در صورت فعال بودن ورودی کنترلی reset) به صورت سنکرون و با لبه‌ی پایین رونده کلاک انجام می‌شود.

خواندن از ثبات‌ها به صورت آسنکرون انجام می‌شود. محتویات همه‌ی ثبات‌ها و همچنین محتوای یک ثبات با آدرس‌دهی از طریق r_reg همواره در خروجی حضور دارند.

از آن‌جا که برای دستورات add و mult به نوشتن در 2 ثبات احتیاج داریم، این قابلیت را با قرار دادن دو داده ورودی پیاده‌سازی کردیم.

:ALU

شکل کلی ماژول به صورت زیر است، در ادامه آن را بررسی می‌کنیم.

```
module ALU (  
    input [511:0] data_in_1, data_in_2,  
    input operator,  
    output [1023:0] data_out  
);  
  
    reg [1023:0] S;  
    assign data_out = S;  
    integer i;  
  
    always @(*) begin  
        if (operator) begin  
            for (i = 0; i < 16; i = i + 1) begin  
                S[64*i +: 64] <= data_in_1[32*i +: 32] + data_in_2[32*i +:  
32];  
            end  
        end  
        else begin  
            for (i = 0; i < 16; i = i + 1) begin  
                S[64*i +: 64] <= data_in_1[32*i +: 32] * data_in_2[32*i +:  
32];  
            end  
        end  
    end  
endmodule
```

در این طراحی از آنجا که می‌خواهیم در این ALU از فقط دو عمل ضرب و جمع پشتیبانی کنیم، ورودی بیتی operator را قرار می‌دهیم تا با توجه به آن عملیات مورد نظر انتخاب شود. اگر operator برابر با 1 بود جمع انجام می‌شود و اگر 0 بود ضرب انجام می‌شود.

در این ALU هر ورودی 512 بیتی را به عنوان بردارهایی دارای 16 عدد 32 بیتی در نظر گرفته می‌شود و با توجه به operator عملیات مورد نظر میان مولفه‌های متناظر ورودی‌ها انجام می‌شود که حاصلش در مولفه متناظر خروجی نوشته می‌شود.

حاصل هر عملیات روی هر عدد 32 بیتی از بردارها یک عدد 64 بیتی است بنابراین خروجی یک بردار 1024 بیتی می‌شود.

:Memory

شکل کلی ماژول به صورت زیر است، در ادامه آن را بررسی می‌کنیم.

```
module MEMORY(  
    input clk, reset,  
    input [511:0] data_in,  
    input [8:0] mem_addr,  
    input w_enable,  
    output [511:0] data_out  
);  
  
reg [31:0] mem [0:511];  
reg [511:0] memory_out;  
  
assign data_out = memory_out;  
  
integer i, j;  
  
always @(*) begin
```

```
for (i = 0; i < 16; i = i + 1) begin
    if (mem_addr + i < 512)
        memory_out[32*i +: 32] = mem[mem_addr + i];
end
end
```

```
always @(negedge clk) begin
    if(reset) begin
        for (j = 0; j < 12; j = j + 1) begin
            mem[j] <= j;
            mem[j + 16] <= 2000 + j;
        end
        mem[12] <= 32'hFFFFFFFF;
        mem[28] <= 32'hFFFFFFFF;
        mem[13] <= 32'hFF0000FF;
        mem[29] <= 32'h00FFFF00;
        mem[14] <= 32'hFF000000;
        mem[30] <= 32'h10000000;
        mem[15] <= 32'h1FFFFFFFF;
        mem[31] <= 32'hEFFFFFFFF;
    end
    else begin
        if (w_enable) begin
            for (j = 0; j < 16; j = j + 1) begin
```

```

        if (mem_addr + j < 512)
            mem[mem_addr + j] <= data_in[32*j +: 32];
        end
    end
end
end
endmodule

```

دقت داشته باشید که چون در تعداد خانه‌های حافظه 512 تا است به 9 بیت برای مشخص کردن خانه‌ی مورد نظر نیاز داریم و به همین دلیل mem_addr، دارای 9 بیت است.

نوشتن در خانه‌های حافظه به صورت سنکرون و با لبه‌ی پایین رونده کلاک انجام می‌شود.

همچنین reset هم به صورت سنکرون فعال می‌شود و برای مقداردهی اولیه به صورت بالا آن را فعال می‌کنیم که برای تست کردن پردازنده آن‌ها را قرار دادیم.

مقادیر اولیه در for مقادیر معمولی و مقادیر بعدی در خانه‌های 12 تا 15 و 28 تا 31 مقادیر مرزی هستند.

خواندن و نوشتن در حافظه به این صورت انجام می‌شود که ابتدا خانه‌ی مورد نظر توسط mem_addr انتخاب می‌شود و سپس عملیات مورد نظر برای آن خانه و 15 خانه‌ی جلوتر از آن (در مجموع 16 خانه) انجام می‌شود. دقت کنید که اگر در این بین، به آخرین خانه‌ی حافظه برسیم، عملیات خواندن یا نوشتن را همانجا به اتمام می‌رسانیم.

:Vector Processor

حالا که بخش‌های مختلف مورد نیاز برای طراحی پردازنده آرایه‌ای را پیاده‌سازی کردیم، وقت آن است که با برقراری ارتباط میان این ماژول‌ها، ماژول اصلی پردازنده را طرح کنیم.

شکل کلی ماژول را می‌توانید در صفحات بعد بعد مشاهده کنید، در ادامه به بررسی آن می‌پردازیم.


```

module VECTOR_PROCESSOR (
    input clk, reset,
    input [12:0] instruct,
    output [511:0] A1, A2, A3, A4
);
reg [511:0] rf_in_1, rf_in_2;
reg [1:0] r_reg;
reg [1:0] w_reg_1, w_reg_2;
reg rf_w_enable_1, rf_w_enable_2;
wire [511:0] rf_out;
wire [511:0] A1_out, A2_out, A3_out, A4_out;

reg [511:0] ALU_in_1, ALU_in_2;
reg operation;
wire [1023:0] ALU_out;

reg [511:0] data_in;
reg [8:0] mem_address;
reg mem_w_enable;
wire [511:0] data_out;
integer i;

REGISTER_FILE register_file (clk, reset,
                                rf_in_1, rf_in_2,
                                r_reg,
                                w_reg_1, w_reg_2,
                                rf_w_enable_1, rf_w_enable_2,
                                data_in, mem_address, mem_w_enable, data_out);
endmodule

```

```

        rf_out,
        A1_out, A2_out, A3_out, A4_out

    );

    ALU alu (ALU_in_1, ALU_in_2,
             operation,
             ALU_out

    );

    MEMORY mem (clk, reset,
               data_in,
               mem_address,
               mem_w_enable,
               data_out

    );

    assign A1 = A1_out;
    assign A2 = A2_out;
    assign A3 = A3_out;
    assign A4 = A4_out;

    always @(posedge clk) begin
        #5;
        if (~instruct[12]) begin
            rf_w_enable_1 <= ~instruct[11];
            rf_w_enable_2 <= 0;
            mem_address <= instruct[8:0];
            mem_w_enable <= instruct[11];
            if(instruct[11]) begin

```

```

        r_reg <= instruct[10:9];

        #1

        data_in <= rf_out;

    end

    else begin

        w_reg_1 <= instruct[10:9];

        #5

        rf_in_1 <= data_out;

    end

end

else begin

    operation = instruct[11];

    mem_w_enable <= 0;

    rf_w_enable_1 <= 1;

    rf_w_enable_2 <= 1;

    w_reg_1 <= 2'b10;

    w_reg_2 <= 2'b11;

    ALU_in_1 <= A1_out;

    ALU_in_2 <= A2_out;

    #5

    for(i = 0; i < 16; i = i + 1) begin

        rf_in_1[32*i +: 32] <= ALU_out[64*i +: 32];

        rf_in_2[32*i +: 32] <= ALU_out[64*i+32 +: 32];

    end

end

end

endmodule

```

در ورودی‌ها دقت کنید که `instruct` دستور مورد نظر ما است که 2 بیت پرارزش آن نشان دهنده آن است که از بین 4 دستور مورد نظر کدام یک انجام شود (00 برای `load`، و 01 برای `store`، و 10 برای ضرب، و 11 برای جمع)، 2 بیت بعد از آن نشان دهنده ثباتی است که می‌خواهیم دستور را روی آن انجام دهیم و 9 بیت کم ارزش هم نشان دهنده آدرس حافظه‌ای است که می‌خواهیم دستور را روی آن انجام دهیم و در مجموع دستورها 13 بیتی می‌شوند.

همچنین خروجی‌های A1 تا A4 برای نمایش در تست بنچ قرار داده شده‌اند.

در این مازول دقت کنید که عملیات‌های کنترلی به صورت سنکرون و در لبه بالارونده کلاک انجام می‌شوند، به طوری که در ابتدا با بیت پرارزش `instruct` تصمیم می‌گیرد نوع دستور محاسباتی است (جمع و ضرب) یا از نوع `load` و `store` است.

اگر محاسباتی باشد، `operation` ورودی `ALU` برابر با دومین بیت پرارزش می‌شود؛ در این دستورات چون با حافظه کاری نداریم، `mem_w_enable` را برای حافظه صفر می‌کنیم و همچنین چون در این دستورات باید بر دو ثبات A3 و A4 بنویسیم، `rf_w_enable_1` و `rf_w_enable_2` برای رجیستر فایل 1 می‌شوند و در `w_reg_1` و `w_reg_2` به ترتیب 10 و 11 به نشانه این دو ثبات قرار می‌گیرد و مقادیر `ALU_in` برابر با مقادیر ثبات‌های 1 و 2 یعنی `A1_out` و `A2_out` می‌شوند.

پس از این مقداردهی‌ها کمی تاخیر داریم برای پایدار شدن خروجی `ALU` و پس از این هم بیت‌های کم ارزش این خروجی در `rf_in_1` و بیت‌های پرارزش آن در `rf_in_2` برای پر کردن ثبات‌ها ریخته می‌شود. دقت کنید در این دستورات محاسباتی تفاوتی نمی‌کند که 11 بیت کم‌ارزش `instruct` چه مقداری است.

اگر دستور محاسباتی نباشد، حداکثر در یک ثبات نیاز به نوشتن داریم پس `rf_w_enable_2` صفر می‌شود. در هر دو دستور هم به حافظه باید دسترسی داشته باشیم پس `mem_address` برابر با 9 بیت کم‌ارزش `instruct` می‌شود. بسته به دومین بیت پرارزش `instruct` هم می‌توانیم بین `load` و `store` تصمیم بگیریم پس `rf_w_enable_2` و `mem_w_enable` را به ترتیب با توجه به `load` یا `store` بودن برابر با نقیض دومین بیت پرارزش و خود دومین بیت پرارزش می‌گیریم. در انتها هم اگر دستور `load` بود `w_reg_1` را برابر بیت‌های رجیستر `instruct` گرفته و پس از کمی تاخیر برای پایدار شدن خروجی حافظه، `rf_in_1` برای رجیستر فایل برابر مقدار `data_out` حافظه می‌شود؛ و اگر دستور `store` باشد، `r_reg` را برابر بیت‌های رجیستر `instruct` گرفته و پس از کمی تاخیر برای پایدار شدن خروجی رجیستر فایل، `data_in` برای حافظه برابر مقدار `rf_out` می‌شود.

:Testbench

حالا که کلیت یک پردازنده آرایه‌ای را طراحی کردیم باید برای اطمینان از صحت طراحی‌مان، آن را مورد آزمون قرار دهیم.

شکل کلی یک ماژول به صورت زیر است، در ادامه آن را بررسی می‌کنیم.

```
module TESTBENCH;

    reg clk, reset;

    reg [12:0] instruct;

    wire [511:0] A1, A2, A3, A4;

    VECTOR_PROCESSOR processor (clk, reset, instruct, A1, A2, A3, A4);

    reg [1:0] A1_addr, A2_addr, A3_addr, A4_addr;

    reg [1:0] load, store, add, mult;

    initial begin

        A1_addr <= 2'b00;
        A2_addr <= 2'b01;
        A3_addr <= 2'b10;
        A4_addr <= 2'b11;

        load <= 2'b00;
        store <= 2'b01;
        mult <= 2'b10;
        add <= 2'b11;

    end

end
```

```
always #25 clk = ~clk;

initial begin

    $monitor($time, ":\nA1: %h\nA2: %h\nA3: %h\nA4: %h", A1, A2, A3,
A4);

    clk = 0;

    reset <= 1;

    #50

    reset <= 0;

    instruct <= {load, A1_addr, 9'b0}; // A1 <- M[0]

    #50

    instruct <= {load, A2_addr, 9'b10000}; // A2 <- M[16]

    #50

    instruct <= {load, A3_addr, 9'b110000}; // A3 <- M[48]

    #50

    instruct <= {load, A4_addr, 9'b10000}; // A4 <- M[16]

    #50

    instruct <= {mult, 2'b00, 9'b0}; //{A4 A3} <- A1 * A2 (vector mult)

    #50

    instruct <= {add, 2'b00, 9'b0}; // {A4 A3} <- A1 + A2 (vector add)

    #50

    instruct <= {store, A3_addr, 9'b100000}; // M[32] <- A3

    #50

    instruct <= {store, A4_addr, 9'b110000}; // M[48] <- A4

    #50

    instruct <= {load, A1_addr, 9'b100000}; // A1 <- M[32]

    #50

    instruct <= {load, A2_addr, 9'b110000}; // A2 <- M[48]
```

```

#50

instruct <= {mult, 2'b11, 9'b101010101}; // {A4 A3} <- A1 * A2
(vector mult)

#50

instruct <= {add, 2'b01, 9'b111100000}; // {A4 A3} <- A1 + A2
(vector add)

#100

$stop;

end

endmodule

```

در این ماژول دوره تناوب ساعت 50 واحد زمانی است و عملکرد دستورات جلوی آن کامنت شده. برای راحتی خوانش دستورات، آدرس ثبات‌ها و همچنین خود دستورات را در رجیسترهای ثابت با نام‌های متناسب ذخیره کردیم.

خروجی این ماژول را می‌توانید در صفحه‌ی بعد مشاهده کنید.

دقت کنید که هنگام دستورات store ثبات‌ها تغییری نمی‌کنند و برای همین در خروجی چیزی نمایش داده نمی‌شود اما بعداً با load از همان خانه‌های حافظه که در آن‌ها store کردیم، صحت این دستور را می‌سنجیم.

